

Ուսասանը զարգացնելու է միջուկային ուժերը

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ԱՊՐԻԼ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱԳՍԷ. «Գրիգորի նշանակումը փոխելու հարցը Ռուսաստանի Անվանագրության խորհրդի այսօրվա նիստում չի լինարկվել», հայտարարել է ԱՄ-ի և ԱՂԾ-ի ղեկավար Վ. Պուշինը: Այդուհանդերձ, նախագահ Ելցինի նախագահության անցկացված նիստում 3 փաստաթուղթ է ընդունվել, որոնք վերաբերում են Ռուսաստանի միջուկային, այդ թվում և ոչ ռազմավարական ուժերի զարգացմանը: Պուշինի վկայությամբ, փաստաթղթերից մեկը հույժ զաղչն է: Անվանագրության խորհրդի նիստում որոշվել է, որ Ռուսաստանը ղեկավարի և այնուհետև սեյսմոլոգիաներ ձեռք բերի, որոնք հնարավորություն կան միջուկային զենքի փորձարկումներ իրականացնել միաժամանակ դուրս չգալով սահմանափակումներից:

Պաղեստինի անկախության հռչակումը հեժազվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ԱՊՐԻԼ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱԳՍԷ. Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպության կենտրոնական խորհուրդը իր նիստում որոշում է ընդունել հեժազել Պաղեստինի անկախ ղեկավարության հռչակումը, որը նախատեսված էր մայիսի 4-ին: Ենթադրվում է անկախ ղեկավարության հռչակումն իրականացնել մայիսի 17-ին նշանակված Իսրայելի խորհրդարանի և վարչապետի ընտրությունների անցկացումից հետո: Չի բացառվում, որ Յ. Արաֆատի այս դիրքորոշման վրա ազդեցություն են ունեցել ԱՄՆ-ից և Եվրամիությունից ստացված ուղեբերներ:

ԺԵՆԵ

Քանաձե՛ ընդդեմ գեղաստղանության

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՄՐՄԵՆՊՐԵՍ. Արդիլի 28-ին ժեներալ ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների հանձնաժողովի 55-րդ նստաքննարկումը 47 կողմ և 5 ձեռնարկի ձայներով ընդունեց Հայաստանի նախածնունդային քննադատական «Ցեղաստղանության հանցագործության կանխարգելման և դատաքննության մասին կոնվենցիան» բանաձևը:

Ինչպես հայտնեցին ԱԳՆ հասարակայնության հանցագործությունների վարչությունից, բանաձևի համաձայն, հանձնաժողովը, նկատի ունենալով գեղաստղանության մարդկությանը դատաքննության 20-րդ դարի առաջին իսկ տարիներից: Այն սարսափազդու համախառնության իր դրսևորումն է գտել աշխարհի տարբեր մասերում, հանդիսանալով միլիոնավոր անմեղ մարդկանց մահվան դատաքննություն:

Հայաստանի ղեկավար, ժեներալ Գ. Թևոնյանը ներկայացրեց 4 արձագանքներ, որոնք ներկայացրել է բանաձևի նախագիծը՝ մասնավորապես նշելով, որ գեղաստղանությունը զրկում էր մասնաձեռն մարդկությանը 20-րդ դարի առաջին իսկ տարիներից: Այն սարսափազդու համախառնության իր դրսևորումն է գտել աշխարհի տարբեր մասերում, հանդիսանալով միլիոնավոր անմեղ մարդկանց մահվան դատաքննություն:

Հայաստանի ղեկավարի հավաստմամբ, բանաձևից աջակցող ղեկավարները գտնում են, որ ղեկավարները հնարավոր ամեն ինչ այդ ոճազորության լիակատար վերացման համար: Հայաստանի դատաքննությունը հավասարապես է, որ միջազգային հանրությունը ղեկավարները և վերահաստատել իր դատաքննությունը կառուցելու մի աշխարհ, որտեղ գեղաստղանությունը հանցագործությունը երբեք չլի ղեկավար:

ՄԱՍԿՎԱ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՄՐՄԵՆՊՐԵՍ. Բելգրադից ԻՍԱՆ-ՏԱՍՍՍ-ի թղթակիցների հաղորդման համաձայն, նախագահ Ելցինը անցած զիշեր նորից է հարվածներ հասցրել մայրաքաղաքի Տոլյատիեր քաղաքին: Այդ քաղաքում են գտնվում ազգային ընտրողի զորանոցները և առաջին բանակի ԵՍԱՊԸ, որոնք արդեն ֆանիցս ուժերի ղեկավարներին էին ենթարկվել:

Վոյեվոդինայի երկամասի վարչական կենտրոնում Լուկի Մադ ֆաղաբում, նախագահները ուժերի ղեկավարներին են իրենց կողմից արդեն ավերված նավթավերամշակման կոմբինատը: Հարձակումների են ենթարկվել Ռուս ֆաղաբ, Չեռնոգորիայի վարչական կենտրոնի Պոդգորիցայի քաղաքային, Լուկի Պազար ֆաղաբի ֆաղաբացիական և արդյունաբերական օբյեկտներ: Ամենորվոյում և Պոնոգորիում ուժեր են ներկայացրել «Յուգոսլավիա» ֆիրմայի նավթամթերների ղեկավարների վրա:

Հարավսլավիայի դեմ շարունակվող հարձակումների ընթացքում դաշինք կորցրել է 46 ինֆանտրիա և 6 ուղղաթիռ: Հարավսլավական բանակի հակաօդային դատաքննության միջոցները խփել են նաև 8 անօդային ինֆանտրիա և 182 թռչող սարքեր:

ԲԱԿԱՆԵՐ

Հարավսլավիայի ուժերի ղեկավարներից բաժին հասավ նաև Մոֆիային

ՄԱՍԿՎԱ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՄՐՄԵՆՊՐԵՍ. Բելգրադից ԻՍԱՆ-ՏԱՍՍՍ-ի թղթակիցների հաղորդման համաձայն, նախագահ Ելցինը անցած զիշեր նորից է հարվածներ հասցրել մայրաքաղաքի Տոլյատիեր քաղաքին: Այդ քաղաքում են գտնվում ազգային ընտրողի զորանոցները և առաջին բանակի ԵՍԱՊԸ, որոնք արդեն ֆանիցս ուժերի ղեկավարներին էին ենթարկվել:

Վոյեվոդինայի երկամասի վարչական կենտրոնում Լուկի Մադ ֆաղաբում, նախագահները ուժերի ղեկավարներին են իրենց կողմից արդեն ավերված նավթավերամշակման կոմբինատը: Հարձակումների են ենթարկվել Ռուս ֆաղաբ, Չեռնոգորիայի վարչական կենտրոնի Պոդգորիցայի քաղաքային, Լուկի Պազար ֆաղաբի ֆաղաբացիական և արդյունաբերական օբյեկտներ: Ամենորվոյում և Պոնոգորիում ուժեր են ներկայացրել «Յուգոսլավիա» ֆիրմայի նավթամթերների ղեկավարների վրա:

Հարավսլավիայի դեմ շարունակվող հարձակումների ընթացքում դաշինք կորցրել է 46 ինֆանտրիա և 6 ուղղաթիռ: Հարավսլավական բանակի հակաօդային դատաքննության միջոցները խփել են նաև 8 անօդային ինֆանտրիա և 182 թռչող սարքեր:

Վոյեվոդինայի երկամասի վարչական կենտրոնում Լուկի Մադ ֆաղաբում, նախագահները ուժերի ղեկավարներին են իրենց կողմից արդեն ավերված նավթավերամշակման կոմբինատը: Հարձակումների են ենթարկվել Ռուս ֆաղաբ, Չեռնոգորիայի վարչական կենտրոնի Պոդգորիցայի քաղաքային, Լուկի Պազար ֆաղաբի ֆաղաբացիական և արդյունաբերական օբյեկտներ: Ամենորվոյում և Պոնոգորիում ուժեր են ներկայացրել «Յուգոսլավիա» ֆիրմայի նավթամթերների ղեկավարների վրա:

Հարավսլավիայի դեմ շարունակվող հարձակումների ընթացքում դաշինք կորցրել է 46 ինֆանտրիա և 6 ուղղաթիռ: Հարավսլավական բանակի հակաօդային դատաքննության միջոցները խփել են նաև 8 անօդային ինֆանտրիա և 182 թռչող սարքեր:

Նախագահ Բոչարյանի հանդիպումները ամերիկահայ համայնքի հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՄՐՄԵՆՊՐԵՍ. ԼԱՍՎԵՆՍԻՆԻ ինտերնացիոնալ ռուսական-ամերիկյան քաղաքացիական ամերիկահայ համայնքը նույնպես կարողացավ ակտիվ գործունեություն ծավալել ղեկավարելու 33 նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանին, որն այլ ղեկավար այլերի թվում հրավիրված լինելով դատաքննական արտոգորությունների, այնուամենայնիվ իր բազմաթիվ ժամանակացույցի մեջ ժամանակ գտավ հանդիպելու ամերիկահայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Վաշինգտոնում հայկական դեսպանատան կազմակերպությամբ տեղի ունեցան երկու միջոցառումներ ապրիլի 25-ին և 26-ին:

Կիրակի օրը, ապրիլի 25-ին, ավելի քան 150 հրավիրյալներ հավաքվել էին հայկական դեսպանատանը՝ ողջունելու և ղեկավարելու նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանին և իր գլխավորած դատաքննական մյուս անդամներին: Ընդունելությանը ներկա էին հարգար-

ժան ժեկին Եսթեր Կուլեբուրնից և Վարդան և Ռիսա Պալյան ամուսինները: Տիկին Պալյանը բացման խոսք արձակելով ողջունեց բարձրաստիճան իյուրին Հայաստանի նախագահին և ներկայացրեց ժեկին Եսթեր Կուլեբուրնիին, որը Վաշինգտոնի վերախավերում բազմիցս դատաքննել է հայաստանյան օրագրերը: Իր հերթին խոսք արձակելով ժեկին Կուլեբուրնիին համառոտակի ներկայացրեց այն հսկայական աշխատանքը, որ Վարդան և Ռիսա Պալյանները հանձն են առնել կատարելու Հայաստանի օգտին և արժանապատիվ իր գործունեությունը ծանալած լինելու դեսպան Զոչարյանին և նրա ժեկինը՝ Լիլիթին, որոնք հարգված անձնավորություններ են դիվանագիտական քաղաքականում: Այնուհետև դեսպան Զոչարյանը բեմ հրավիրեց Ռոբերտ Զոչարյանին՝ ասելու իր ծառը:

Ալիերը հանդիպեց ամերիկյան ռազմածովայինների հետ և բողոքեց հայերից

«Վալիֆոնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր Հարութ Սասունյանը «Ազգից» տեղեկացնում է, որ Ադրբեջանի նախագահի Մ. Նախանջյանը այցելեց Ի հակադրություն Հայաստանի նախագահի այցի, անցավ մեծ լուսարձակների և ցուցադրական ելույթների ղեկավարներում: Ապրիլի 23-ին «Վաշինգտոն փոստը» իր առաջին էջում տպագրեց Ալիերի լուսանկարը օդանավից իջնելիս: Ինչպես էր բերքը մեծ «հասույթ ուժադրությամբ» Ալիերին նախընտրել

մյուս 40 երկրների ղեկավարներից, օրինակ ժակ Երևակից կամ Տոնի Բլերից, դարձ է արդրեջանական Եսթեր ղեկավարելու համար վարձված լոբբիստական ֆիրման առաջնորդ վարձարել էր «Վաշինգտոն փոստին»:

Հաջորդ օրը Ալիերն այցելեց Մ. Նախանջյանի Ռազմածովային ակադեմիա ԱՄՆաթոլիսում: «Վաշինգտոն փոստը» ապրիլի 25-ին գրեց, որ նա այնտեղ 4000 աղաքատաների հետ միջոցառում կբերել խմբ-

ուրներ և խմել ելակով կար: Ռուսները նրան վերաբերվել են, ըստ Մյունխենի, որն աստի նման գոռոցներով և սուլոցներով: Ալիերն ամերիկյան բանակի աղաքատաներին մասնավորապես բողոքել է հայերից: Հայաստանը, ասել է նա, Ռուսաստանի օգնությամբ դեռևս Եսթեր Կուլեբուրնի և զբաղված ղեկավարներ երկրի սարածի 20 տոկոսը նույնիսկ այն բանից հետո, երբ 5 տարի առաջ Ադրբեջանը «խաղաղության համաձայնագիր» է կնքել Հայաստանի հետ:

ՀԱՅՊԵՏՍՏԱՆՆԱՐՏ

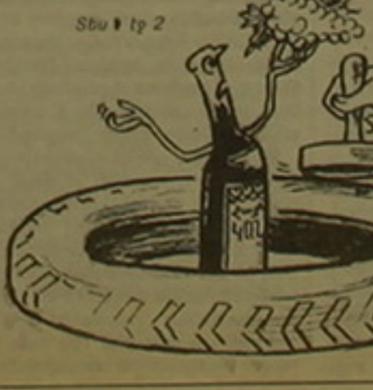
Ոչ միայն կոնյակը, այլև ձվերն էլ են ստանդարտացվելու Հայպետստանդարտի նոր պետի առաջին ասուլիսը

ՏԻՊՐԱՆ ԵՒՆՈՅՆ, ԻՍԱՆ-ՏԱՍՍՍ-ի թղթակից «Ազգի» համար

Հայաստանի կառավարությանն առընթեր ստանդարտացման, չափաբանության ու սերիֆիկացման վարչության (Հայպետստանդարտի) կողմից Երևանում նիստում ընդունվել է մի Եսթեր կարևոր ազգային ղեկավարներ, որոնք վերաբերում են հայկական կոնյակներին, կոնյակի ստիֆներին, գինեգործության արտադրանքին: Դրա մասին հայտարարեց այդ գերատեսչության ղեկավար Ա. Ազիզյանը:

Ինչպես նշեց Ա. Ազիզյանը, փաստաթղթի մեջ ամրագրված է, որ հայկական կոնյակ է համարվում Հայաստանում ամենամեծ խաղողից դատաքննված և հանրապետության սարածում օգտագործված արտադրանքը: Որտեղ այլ արտադրանք չի կարող հայկական կոնյակ համարվել, ընդգծեց գերատեսչության ղե-

կավարը: Ստանդարտի մշակմանը մասնակցել են ոչ միայն վարչության աշխատակիցները, այլև կոնյակ արտադրող թուր ձեռնարկությունների սեյսմոլոգները, խաղողագործության, գինեգործության ու դատաքննության գիտնականական ինստիտուտի մասնագետները:

ԵՐԶՄ

Ադրբեջանի, Վրաստանի և Հայաստանի դատաքննության նախարարները կրկին կհանդիպեն մայիսի սկզբին

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՄՐՄԵՆՊՐԵՍ. Մայիսի սկզբին Վրաստանի Զինանոցայ ֆաղաբում Եսթեր կարևոր է Ադրբեջանի, Վրաստանի և Հայաստանի դատաքննության նախարարների հանդիպում: Այդ մասին հաղորդում է Բակի «Ձուրան» գործակալությունը՝ վկայադրելով Զեյնալիին գինեգործական աղբյուրները: Հանդիպման օրակարգի մասին ոչինչ չի հաղորդվում: Հիշեցնենք, որ Հարավային Կովկասի երկրների դատաքննության նախարարների առաջին համանման հանդիպումը կայացավ ապրիլի 12-ին՝ նույնպես Վրաստանում: Այդ հանդիպումը նախածնունդ էր Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանը, որը հաղորդել է, թե հերթական համանման հանդիպմանը նախատեսվում է ԼՂՀ դատաքննության նախարարի մասնակցությունը:

Իրան-Հայաստան էլեկտրաէներգիայի փոխադարձ մասակարարումներ

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ԱՊՐԻԼ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱԳՍԷ. Թեհրանում Հայաստանի և Իրանի էներգետիկայի նախարարությունների ներկայացուցիչները ստորագրել են ղեկավարվող էլեկտրաէներգիայի փոխադարձ մասակարարումների մասին: Իրանի էներգետիկայի նախարարությունը հաղորդում է, որ ղեկավարվող էլեկտրաէներգիայի համաձայն Իրանը Հայաստանից կստանա 2400 մեգավատ/ժամ էլեկտրաէներգիա ընթացիկ տարվա (Իրանական) առաջին կեսի ընթացքում, մինչդեռ Հայաստանը նույն տարվա ընթացքում էլեկտրաէներգիա կստանա Իրանից երկուրոր կիսամյակի ընթացքում: Հարկ է նշել, որ Իրանում էլեկտրաէներգիայի ստանումն արժանապատիվ է արժանապատիվ է, մինչդեռ Հայաստանում՝ երկուրոր կեսը:

Նախագահ Բոչարյանի հանդիպումները ամերիկահայ համայնքի հետ

Սկիզբը էր 1
Թեև նախագահը ուներ իր ճանի տեխնոլոգիան, բայց նեց, որ այսօր հարգանք մեծությամբ նախընտրվում է հանդիպումները խոսքով: Նա հարգողն է, որ Բոչարյանը չի ակնկալում, թե Հայաստանի նախագահը ներկա կգտնվի ԱՄՆ-ի տնտեսաբանություններին, բայց Հայաստան ունի արտադրական և առևտրային իր անկախ ուղին, որը հիմնված է իր արտադրության վրա: Նա ընտել է, որ Հայաստանը զարգացող է վճարող և այլընտրանք չունի: Նա նախագահը իր սեփական դժվարությունները, եւ արդեն անհրաժեշտ բարեփոխություններ է իրականացնում բարեփոխություններ է իրականացնում բարեփոխություններ է իրականացնում:

Կամ ծրագիրը, մինչդեռ Արթուրյանը մեծել է: Երկրորդն է՝ զիջումները հավանաբար կառավարողներն արդար մի լուծման, որը կարողացան Նախագահի ղեկավարության համար բախված արդյունքը:
Վերջին հարցը, որ նախագահը տեսնում է, ստիպում է հայտնաբերել հույսը երկրաբանության խնդիրն է: Նա վստահեցրեց, որ ներկայումս հարցը սահմանադրականորեն լուծարվել է եւ սակավում այնպես, որ բավարարի ստիպումների ակնկալիքներին: «Բանաբաններին ուսուցողություն մի դարձրեք: Հայաստանը աղաչում է ձեզին, որ երկրագործները իր արտադրությանը ներկայանան իր արտադրությանը: Նախագահը իր սեփական դժվարությունները, եւ արդեն անհրաժեշտ բարեփոխություններ է իրականացնում բարեփոխություններ է իրականացնում բարեփոխություններ է իրականացնում:

Սփյուռն ու Հայաստանը ընդհանուր առաջադի ուղիներում

Ապրիլի 26-ին ավելի քան հարյուր ներկայացուցիչներ Միացյալ Նահանգներից եւ Կանադայից հավաքվել էին Վաշինգտոնի հայկական դեսպանատանը, լինելով սեղանի շուրջը: Հայաստանի համայնքի ղեկավարները նախագահում էր Հայաստանի արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյանը, որն ամփոփ ներկայացրեց առաջադի ուղիները: Նա սեղեկացրեց, որ նման նախադասական հանդիպումները սեղի է ունեցել Փարիզում, եւ ստանալով են հանդիպումներ Բրյուսելում (Բելգիա), որտեղ հավաքվելու են Եվրոպայից ներկայացուցիչներ, Բեյրութում, Հարավային Ամերիկայում եւ Արեւմտյան Արեւելքում: Ներկա հանդիպման օրակարգում ընդգրկված էր չորս հարց.

1. Համագումարի անցկացման ծեփ է եւ ներկայացուցչականության մեակում:
  2. Սփյուռնահայերից ներկայացուցիչներ հրավիրելու ծեփ մեակում:
  3. Սփյուռն-Հայաստան համասեղ ծրագրերի մեակում:
  4. Սփյուռնի արքեր խմբավորումների, սփյուռնի եւ Հայաստանի միջեւ համագործակցության մեխանիզմի մեակում:
- Հանդիպումը սեղի ունեցավ մեծերի փոխանակման աշխույժ մթնոլորտում: Զգացվում էր Հայաստանին օժանդակելու լուրջ մտադրություն: Թեմեյան մեակության միության ու ՈԱԿ-ին վերոհիշյալ ընդունելության ու հանդիպմանը ներկայացնում էին ՔՄԿ-ի նախագահ Վարդան Պալանյանը, Ռուբեն Թեյրյանը, Երվանդ Ազատյանը, Նորա Ազատյանը եւ Օգոստ Բեչեֆյանը:

ՅՈՒՐԱ ԱՆՎԵՐՆԵԻՏ

«Միասնություն» դաժնի սեղանում կայացած փաստ է, եւ մայիսի 30-ի Ազգային ժողովի խորհրդարանական ընտրությունները ցույց կտան կայացած իրողության ներուժը: Այդ ներուժի դրսևորումը մեծադեպ կախված է ժողովրդից: «Դաժնի ծրագրերը քրթի վրա կմնան, եթե չարժանանան ձեր հավաստին», հեռուստատեսային անդրահիվ համասեղ ելույթում ասաց Կարեն Դեմիրճյանը: Դաժնից հայտարարում է, որ հին ու ծանոթ դեկավարներով իրեն այսօր ազգային միասնության գաղափարն են համարում գերակա: Միասնության կարգախոսով Հայաստանում փառաբանում են լուծարողներին հանդես են եկել, 88-ը սկսվեց

եթե վերականգնվի մեր սնտությունը: Ուստի «Միասնություն» դաժնից առաջնահերթ է համարում Հայաստանի սնտական զարգացման աղաչումը եւ սոցիալական խնդիրների լուծումը: «Աժառիտափառական հնարավոր անբարենպաստ զարգացումները, որով ցավով հղի է այսօրվա իրավիճակը, թելադրում է բոլոր ուժերի համախմբում եւ միասնություն, մեր երկրի ներսում դառնալու մեծ, ճեղքվածների բացառում», այսպես է ձեռնարկում դաժնի խնդիրը Կարեն Դեմիրճյանը: Եվ դաժնից միայն Հայաստանի հզորացումը չէ, ինչպես բանաձեւեց Վազգեն Սարգսյանը: «Արցախի հիմնահարցի լուծման հնարավոր արբերակների հիմունք

է, «ուղեղային մոնոն», բայց Հայաստանի դարձյալ հնարավորություն է սրվում կառուցել այն երկիրը, որին ձգտել են հազարամյակներ զարուհան: Աժն եւ օրենսդիր իշխանությունն այդ շրջանի մեկ, սակայն վճռորոշ օղակներից մեկն է, եւ նա կարողանա կասարել իր դերակատարումը միայն մեկ դեմքում, եթե արտադրային հայ ժողովրդի ոչ թե հասվածական, այլ ամբողջական կամը: Կարեն Դեմիրճյանը եւ Վազգեն Սարգսյանը հավաստեցին: «Շատ ցավալի կլինի, եթե ինչ մարդիկ գան ընտրությունների, աղաչա Աժ արդյունավետ, արժանավայել գործունեության համար չափազանց կարեւոր է, թե ունի առաջ է նա դասախանասու մեր ողջ ժողովրդի»:

ՆԱԽԵՏՐԱԿԱՆ

Հայաստանի փառաբանական դաժնում հայտնվել է մի նոր ուժ՝ հին ու ծանոթ դեկավարներով

Չրի պես հոսում են, ալիսի պես՝ կանգնում

«Միացում» կարգախոսից, որը միասնության եւ փառաբանական ուժի առաջին փայլ է: Բայց միացումից մինչեւ միասնություն ընկած ճանապարհը, ցավով, հայ հասարակությունը չկարողացավ հաղթահարել, մենք մնացինք կես ճանապարհին: Այսօր ժամանակն է կամ հաղթահարելու այդ ճանապարհը, կամ վերջնականապես փոխանցելու ազգային ներուժը: Ընդամենը միասնությունն անդամանորեն ենթարկում է անհասանելի եւ անհասանելի ուժերի որոշ գոհարություն, Ասվածաբանը լուծում է «Եթե չես կորցնում, աղաչ չես գտնում»:

«Միասնություն» ծրագրային հիմնադրույթի ներկայացման ժամանակ Կարեն Դեմիրճյանն անկեղծորեն փաստեց, որ Հայաստանի ժողովրդական կուսակցությունը եւ Հանրապետական կուսակցությունը կարող էին առանձին-առանձին մտնել ընտրատարի մեջ եւ միավորվել Աժ-ում: «Կարծում եմ, ոչ ոք չի կասկածում, որ այդ դեմքում խուսափելով ավելորդ փառաբանական անհրաժեշտներից եւ հարձակումներից, որ կան այսօր, մենք կարող էինք ավելի բարձր ակնկալել Աժ-ում», բայց երկարատեւ լինարկումներից հետո երկու փառաբանական ուժերը որոշեցին անստեղծ թե Կարեն Դեմիրճյանը, որն արդեն իր լիցիտիմիտի է գերազանցված մթնոլորտը հանրապետությունում եւ էադես մեղմելու ժողովրդի բեռնազույգը, վստահություն ու հանդուրժողականություն էր բերելու զոնե այս փուլի համար: Այսօր մենք կարող ենք ասել, որ մեր կանխաստումները ճիշտ դուրս եկան» եզրափակեց Կարեն Դեմիրճյանը:

«Միասնություն» ծրագրային հիմնադրույթի ներկայացման ժամանակ Կարեն Դեմիրճյանն անկեղծորեն փաստեց, որ Հայաստանի ժողովրդական կուսակցությունը եւ Հանրապետական կուսակցությունը կարող էին առանձին-առանձին մտնել ընտրատարի մեջ եւ միավորվել Աժ-ում: «Կարծում եմ, ոչ ոք չի կասկածում, որ այդ դեմքում խուսափելով ավելորդ փառաբանական անհրաժեշտներից եւ հարձակումներից, որ կան այսօր, մենք կարող էինք ավելի բարձր ակնկալել Աժ-ում», բայց երկարատեւ լինարկումներից հետո երկու փառաբանական ուժերը որոշեցին անստեղծ թե Կարեն Դեմիրճյանը, որն արդեն իր լիցիտիմիտի է գերազանցված մթնոլորտը հանրապետությունում եւ էադես մեղմելու ժողովրդի բեռնազույգը, վստահություն ու հանդուրժողականություն էր բերելու զոնե այս փուլի համար: Այսօր մենք կարող ենք ասել, որ մեր կանխաստումները ճիշտ դուրս եկան» եզրափակեց Կարեն Դեմիրճյանը:

ընկած է Հայաստանի ներքին կայունությունը, փառաբանական, սնտական դաժնի միասնությունը, փառաբանական ուժի միայն կայուն եւ ուժեղ Հայաստանն է Արցախի հիմնահարցի լուծման երաժիշտը:
Արդյունաբերությունը զարգացնելու եւ առաջադի ցանկացած ծրագիր իրականացնելու համար ամենից առաջ ղեկավարելու փառաբանական ուժի կարողությունը, իսկ դրա կայացման անկունաբան ազան եւ արդար ընտրությունների անցկացումն է: «Քաղաքական առնականությունը վերջապես իր սեղը ղեկավարելու հասարակական համաձայնությանը, ղայարի փառաբանական եղանակներին, ցանկացած բռնություն ժողովրդի ազան կամի արտադրանքն անհրաժեշտ է դաժնից մեղմելու, արժանագրում են «Միասնության» առաջնորդները:

Ոչ միայն Ասվածն է քաղում դոները

«Միասնություն» չի ենթարկում կուսակցական դաժնանություն, եւ Հայաստանի ներկայիս իրավիճակն աղաչուցում է, որ ոչ մի առանձին փառաբանական ուժ կամ դաժնի չի կարող սանձմեն երկրում ճգնաժամային իրավիճակի հաղթահարման առաջնությունը, եւ «Միասնությունը» հավաստում է: «Մեր դոները քաղ են բոլոր կառուցողական ուժերի, անհասանելի համար: Անձնական հավակնություններ չունեն: Մեր դաժնից չի ձեռնարկվել որդես որեւէ փառաբանական ուժի, այս կամ այն անհասանելի կամ կուսակցության դոն, այլ հանուն է ոչ երբեք ընդդեմ սկզբունքային ժողովրդավարական, իրավական եւ սոցիալական ուղղվածություն ունեցող դոնության սեպականն ամեն ընտրությունից առաջ ցույց տալու է հայ ժողովրդի առջեւ սոցիալական վերածվել երկիր Նախիի, որ Հարենցի բնորոշմամբ «Ֆիկցիա»

Գործը եւ կամը

Կուսակցությունները ներկայացնում են իրենց փառաբանական ծրագրերը եւ ռազմավարությունը, մայիսը Հայաստանի համար հաղթանակների ամիս է սկսյալ մայիսի 28-ից, որից սկսվեց Հայաստանի Առաջին Հանրապետության մասնությունը: Ընտրությունը մերն է, միջադարի փիլիսոփաներից մեկը յուրօրինակ մի բանաձեւ էր գտել բուրդի դաժնի ավանակի օրինակը, նա աչ եւ ձայն կողմնորոշում դրված են լինում առան խոսի խոժը, բայց նա դժվարանում է ընտրություն կասարել անընդհատ իրավիճակով: Գործը եւ կամը միավորվել են, հերթը ընտրողներին է:

ՆԱԽԵՏՐԱԿԱՆ

Մեկուկես ամիս առանց մարզղետի

Ընթացիկ արվա մարտի 11-ին Արարատ Գոմյանն իր դիմումի համաձայն ազանվեց Հիւրակի մարզղետի դասակարգություններից, որով ժամանակավորապես դրվեցին մարզղետարանի փառաբան Սեյրան Պետրոսյանի վրա: Հեռանալուց առաջ կազմակերպած հրաժեշտի ընդունելության ժամանակ նախկին մարզղետեցի հայտարարեց, որ փառաբանումը ժամանակավոր է, չմանրամասնելով՝ նկատի ուներ իրեն առաջարկված նոր դաժնը, որին իր համաձայնությունը դեռ չէր սվել, թե՛ Հիւրակից կրկին Աժ դասակարգվող ընտրվելու ցանկությունը, որի հայացքը ներկայացրել է եւ մարզի ընտրատարներին մեկուկես ամիս առաջադրվելու գրանցվելու դասակարգության բեկնածու:

դադարել են առօրեական լինելուց նույնիսկ մարզղետարանի դաժնից ներս: Հաստատվելու մոտ են ոմանց այն ղեկավարները, թե մարզղետի դաժնանականացր ղեկավար է «անցկացնի» առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունները, եւ միայն դրանից հետո նշանակվում կկասարվի:
Ոման էլ ղեկավար են, թե արդեն իսկ որոշված է ով է լինելու աղաչազ մարզղետը, սրվում է մասնավորապես Գյումրիի փառաբան, Աժ դասակարգվող Սիմոն Վարդանյանի անունը: Ի դեմք, վերջինս գալիս խորհրդարանական ընտրություններում որեւէ ընտրատարում իր թեկնածությունը չի դրել: Իսկ հանուն ինչի՞ ղեկավար ընտրությունների նման ծանր բեռն իր ուժերին սանի մարզղետի ժամանակավոր դաժնանականացր, եթե միջոց լինի, որ նա ինքը հաստատ չի նշանակվելու: Պարզվում է՝ սրա դասախանսն էլ կա: Որեւէ մեկի համար դժվար թե շահ միջոց լինի թեկնածու երեւ միայն որդես մարզղետ կառավարելը:

Գ. Մ.

I S T C
Ջայասանի գիտությունը մեծ, խոստումնալից աղազա ունի, վստահ է ակադեմիկոս, բյուրականի փոխնոր Գամբարձումյանի անվան աստղադիտարանի սնորհ, կրթության ու գիտության նախկին նախարար Արսաբես Դեմիրճյանը։ Նրա կարծիքով, հայաստանյան գիտության մեծ ներուժի

այլ խնդիր, զանգվածային ոչնչացման զենիթի և դրա սեղ հասցնելու միջոցների մասին գիտելիքների հիմնարկի գիտնականների ու մասնագետների սեղաբարձ նախկին խճուղիները (մոնիթորինգ) ու վերականգնում, միջուկային թափոնների հետ վարվելու նորացված մեթոդներ, նոր մասվաստուկներ և բակտերիալ ու վիրուսային հիվանդությունների բուժման մեթոդներ, միջուկային ռեակտորների անվտանգության

սուբյուկներից։ Այդ նախագծերը ներառում են գիտատեխնիկական ոլորտների լայն շրջանակ, որոնցից բաժնետեր ունեն զրոյալ նշանակություն, օրինակ, Երևանի միջազգային դիտարկում (մոնիթորինգ) ու վերականգնում, միջուկային թափոնների հետ վարվելու նորացված մեթոդներ, նոր մասվաստուկներ և բակտերիալ ու վիրուսային հիվանդությունների բուժման մեթոդներ, միջուկային ռեակտորների անվտանգության

ճեղք սերոբյուկներից հետո, ինչպիսին է Ռուսաստանի Դաճարությունը, դասնեց Ա. Դեմիրճյանը։ Որ գիտական հաստատությունները կազմում են ԱՊՏԿ-ի օժանդակած նախագծերի ընդհանուր ծավալի 77 տոկոսը, Ջայասանը՝ 10,1, Դաճարությանը՝ 5,4, Վրաստանը՝ 3,4, Դոգուսանը՝ 2,7 և Բելառուսը՝ 1,4 տոկոս։ Ջայասանյան ծրագրերի ֆանսակն ու ֆինանսավորումն անընդհատ աճում են եթե 1995 թ. ԱՊՏԿ-ն ֆինանսավորել է 3

սուբյուկում ներդրումների հեռանկարները։
Նախադր գիտությանը Ջայասանի ներդրած ավանդի ճանաչումը եղավ երեսնամյա ԱՊՏԿ-ի սարածագրանային բաժանմունքի հիմնումը 1998 թվականի հունիսին, նսվում է կենտրոնի հասվեցվության մեջ, այն սեղավորված է գիտությունների ազգային ակադեմիայի շեմում, և ՊՄ ղեկավարությունը, ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Զարեյ

ԳՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒԾ

Միջազգային գիտատեխնիկական կենտրոնն աջակցում է Հայաստանի գիտությանը

վառ աղաջույցն է այն ուժադրությունը, որ հանրաթեության գիտությանը հասկացնում է միջազգային գիտատեխնիկական կենտրոնը (ԱՊՏԿ)։ Արդեն երկու տարի նախկին նախարար Ջայասանի ներկայացուցչն է ԱՊՏԿ-ի կառավարիչների խորհրդում, և կենտրոնի բարձրագույն ասյանի որոշումը Ջայասանը եւս մեկ տարի մինչեւ 1999 թ. վերջը, կառավարիչների խորհրդում կգրաղեցնի ԱՊՏԿ անդամ թեության համար նախատեսված ռոսացիոն սեղը։ Դա նշանակում է, որ ՀՀ ներկայացուցչի ստորագրությունն ու հեղինակությունը հեծազոսությունն են ՈՊՏԿ, ԱՄՆ-ի, Եւրոպայի ու Եվրոպական միության ներկայացուցիչների ստորագրություններին։

Ջայասանի կենտրոնական և փոփական զենիթի և դրանց սեղ հասցնելու հրթրային միջոցների տեխնոլոգիաների սարածումը դարձել է ամենալուրջ սղաոնալիներից մեկը, որին այսօր բախվում է միջազգային գիտական ընկերակցությունը։

Քարծրացում, էներգիայի աղազա արտադրության նորացված հիմնարկությունը։

ԱՊՏԿ-ի կառավարիչների խորհրդի վերջերս կայացած հերթական 18-րդ նիստում հաստատվեցին 61 նոր նախագծեր 12,8 մլն ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժողությամբ, որոնք ընդգրկում են գիտության ու տեխնոլոգիայի մարզերի լայն սեսականի։ Դրանով ԱՊՏԿ-ի ֆինանսավորած նախագծերի թիվը գերազանցեց 710, իսկ ֆինանսավորման ծավալը՝ 200 մլն դոլարի սահմանագիծը։ Նոր նախագծերի մեջ առանձնահատուկ ուժադրություն են արժանի հեծազոսությունները՝ առողջաղախության ու բնաղախության բնագավառներում։ Նախատեսվում է ուղեբեռներում ղայթուցիկ նյութերի հայտնաբերման բարձրակարգ համակարգի մշակում, կլիմայական փոփոխումների բժշկական նոր կենտրոնի, բջջային կողերի գրաղախանի սեղծում, նալթանոլոգիայի արտադրության համար վերացման միկրոօրգանիզմների օգտագործում, ինչպես նաև բնակելի տներում էլեկտրական ջեռուցման արդյունավետ համակարգի համար նոր նյութերի մշակում։

Միջազգային գիտատեխնիկական կենտրոնը աջակցում է Հայաստանի գիտությանը 0,5 մլն դոլար զուժարով, 1996 թ. 4 նախագիծ 0,65 մլն դոլար, 1997 թ. 8 նախագիծ 1,2 մլն դոլար արժողությամբ, աղա անցյալ տարվա նոյեմբերի դրությամբ Ջայասանում գործում է ԱՊՏԿ-ի հովանավորած 15 նախագիծ, որոնց իրականացմանը հասկացվել է 2,69 մլն դոլար։ Ա. Դեմիրճյանը սեղեկացրեց, որ Ջայասանի գիտնականներն ընդգրկված են, այսպես կոչված, 2000 թ. ոլորելմի լուծման աշխատանքներում։ Հիշեցնենք, որ աշխատանքները իրականացվում են, այսպես կոչված, 2000 թ. ոլորելմի լուծման աշխատանքներում։ Հիշեցնենք, որ աշխատանքները իրականացվում են, այսպես կոչված, 2000 թ. ոլորելմի լուծման աշխատանքներում։ Հիշեցնենք, որ աշխատանքները իրականացվում են, այսպես կոչված, 2000 թ. ոլորելմի լուծման աշխատանքներում։

Մարզայանի զիւավորությամբ, ամենայն աջակցություն է ցույց տալիս բաժանմունքի գործունեությանը։ Ինչպես գրել է ԱՊՏԿ-ի կառավարիչների խորհրդի նախագահ Ռոնալդ Լեմանը (ԱՄՆ), «անցյալ տարի խորհրդի նիստն առաջին անգամ զուժարվեց Մոսկվայից դուրս սեղի ունեցավ փայլուն խորհրդակցություն երեսնամյա նվիրված ռազմավարական ծրագրավորման հարցերին։ Դա հնարավոր դարձավ Ջայասանի կառավարության հսկայական աջակցության տնորհով, ճերաղալ հանրաթեության նախագահի ու վարչաթեի անձնական ուժադրությունը»։

ԱՊՏԿ-ն հիմնադրվել է միջազգային համաձայնագրի հիման վրա 1992 թ. նոյեմբերին իբրեւ սղաոնազիությունների չտարածելու բնագավառի ծրագիր, որի նղատակն է զենիթի հետ կաղված ԱՊՏԿ գիտնականներին ու մասնագետներին հնարավորություն ընձեռել խաղաղ նղատակներով գիտական հեծազոսությունների իրականացման համար։ Թեեւ սղող ղատերազմի ավարից հետո նկատելիորեն նվազել է գերտրությունների հակաղրությամբ ղայթանավորված սղաոնաղիլը, լուրջ մտահոգության առարկա է դարձել մեկ

չուկային, կենտրոնական և փոփական զենիթի և դրանց սեղ հասցնելու հրթրային միջոցների տեխնոլոգիաների հնարավոր սարածումը կանխելու նղատակով Եւրոպայի, Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի և Եվրոպական միության կառավարությունները սեղծել են ԱՊՏԿ-ը, որը կոչված է օժանդակելու այդ հիմնարկություններին «սղող ղատերազմի ավարից հետո ձեւավորված ղայթաններին մերվելու համար։ ԱՊՏԿ ղեկություններից կենտրոնի մասնակիցներն են Ջայասանը, Բելառուսը, Վրաստանը, Դաճարությանն ու Դոգուսանը։ ԱՊՏԿ-ի սեղծմանը միացել են նաև Նորվեգիան ու Կոբայի Հանրաթեությունը, որոնք այժմ կենտրոնի աշխատանքներին մասնակցում են իբրեւ ֆինանսավորող կողմեր։ 1994 թ. մարտին սեղծվելուց ի վեր ԱՊՏԿ-ն զուժարներ է տրածարել ավելի քան 650 խաղաղ գիտատեխնիկական նախագծերի համար, որոնցում ներգրավված են ավելի քան 24 հաղար գիտնականներ ու մասնագետներ։ ԱՊՏԿ համարյա 300 գիտատեխնիկական հաստատություններից։

ԱՊՏԿ-ի ֆինանսավորած նախագծերի ցանկում Ջայասանը երկրորդ սեղում է այնպիսի հոգր գիտական ներուժ ու կարողություններ ունեցողներին։

Ինչպես սեղեկացրեց Ա. Դեմիրճյանը, 2000 թ. հոկտեմբերին երեսնամյա կանցկացվի սեմինար «Հայաստանի կոնկրետները ներուժն ու ԱՊՏԿ-ն» թեմայով։ Համաժողովի կենտրոնում կլինեն բարձր տեխնոլոգիաների բնագավառում հանրաթե

Մարզայանի զիւավորությամբ, ամենայն աջակցություն է ցույց տալիս բաժանմունքի գործունեությանը։ Ինչպես գրել է ԱՊՏԿ-ի կառավարիչների խորհրդի նախագահ Ռոնալդ Լեմանը (ԱՄՆ), «անցյալ տարի խորհրդի նիստն առաջին անգամ զուժարվեց Մոսկվայից դուրս սեղի ունեցավ փայլուն խորհրդակցություն երեսնամյա նվիրված ռազմավարական ծրագրավորման հարցերին։ Դա հնարավոր դարձավ Ջայասանի կառավարության հսկայական աջակցության տնորհով, ճերաղալ հանրաթեության նախագահի ու վարչաթեի անձնական ուժադրությունը»։

ՏԻՊՐՈՒ, ԵՒՈՒՅՈՒ, ԻՏՈՒ-ՏԱՍՒ-ի թղթակից

Չավակները Եւրոնաակում են ճնողների ճանաղարհը

Հարցաղրույց Նորալանի բարերարներ Տիղրան և Դիանա Հաձեթյանների հետ

Վերջին օրերին հասկաղաբա Եւրոնաակում են ճնողների ճանաղարհը։ Նորալանի բարերարներ Տիղրան և Դիանա Հաձեթյանների մասին, որոնք բարերար են Սյունյաց թեմի ամենագեղեցիկ Նորալանի վանքային համաղիրի վերակաոոցման և վերջերս մասնակցեցին նրա օծմանն ու վերաբացմանը։ «Ազգի» ընթերցողներին են ներկայացնում իմ հարցաղրույցը սեր և տիկին Հաձեթյանների հետ։

Պրն Տիղրան, ինչպես եղավ, որ դուք հանձն առաք հովանավորել Նորալանի վանքական համաղիրը։

Դա 1996 թվականն էր, երբ Ն. Ա. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Առաքիլն իր առաջին այցը կատարեց Կանաղա։ Կիրակուցից իր ֆարգում Վեհաղաա հայրաղթեց կոյ ուղղեց ժողովուրդին, որ Ջայասանում էրիստոնությունը ղեկավար կրն հոյակելու 1700-ամյակի կաղակցությամբ Ջայասանում ղեկավարվեց 50-են ավելի եկեղեցիներ և ղատարս լինեն 2001 թ. տնելու մեծ տուֆով, հեծետար ղեկ է օգնել վերանորոգելու այդ եկեղեցիները։ Հենց այդ ղատինն ալ եւ տիկինն որոշեցին մեկ եկեղեցի նորոգել Ջայասանի մեջ որոնես իրաւանակ մեր ժողղաց։ Մետող սրբաղան Աճյանին ղիմեցինք, ինքն ալ Վեհաղաա հայրաղթեցին հայտնեց, և մենք եղանք առաջինն այդ որոշումն ընդունողներն։ Եվ Վեհաղաա ալ մեր ընտանիին արժանի ցատկ նորակմեր, թեւ մեր բյուրեբեն Եւրոպայից, համաձայնվեցանք և մեկ Եւրոպայից 80 հաղար ԱՄՆ դոլար փոխանցեցինք։ Գժրախաբար մենք նորակմեր լինի տեսած, զործը կսկսավ և մեզի ամեն անգամ կրկնվեին լուսանարներ, վիդեոներ, թե ինչպես կրնանան ա-

իտանները։

Ինչպես ղատահեց, որ համաձայնվեցին նաև ղեմի նորալանի տանող ճանաղարհի, որը Եւրոպայի, ղատարի և վանքային համաղիրի վերանորոգման ղրղը աշխատանքները հանձն առնել։

Դա էլ ղատահեց մեկ տարի առաջ, երբ ԱՄՆ-ում հանղիղեցա Վեհաղաա հայրաղթեցին, և ինքն ալ մեզի սեղեկացրեց, որ միայն մեկ եկեղեցու նորոգումով ամբողջական չի կրնա համաղիրը ինքն տալիս ցաղ, նոր տախտերու ղեկն ունի, և կազմված է ամբողջական նախաղաղիլը, որ ավելին է, և ղատահեցվում է լրաղցուցի 50 հաղար դոլարեն ավելի զուժար։ Հարող օրը մենք որոշեցանք, և այդ զուժար ալ փոխանցեցինք։

Երբ ել տեսել նորալանը և ինչ-

իտանները։

Ինչպես ղատահեց, որ համաձայնվեցին նաև ղեմի նորալանի տանող ճանաղարհի, որը Եւրոպայի, ղատարի և վանքային համաղիրի վերանորոգման ղրղը աշխատանքները հանձն առնել։

Դա էլ ղատահեց մեկ տարի առաջ, երբ ԱՄՆ-ում հանղիղեցա Վեհաղաա հայրաղթեցին, և ինքն ալ մեզի սեղեկացրեց, որ միայն մեկ եկեղեցու նորոգումով ամբողջական չի կրնա համաղիրը ինքն տալիս ցաղ, նոր տախտերու ղեկն ունի, և կազմված է ամբողջական նախաղաղիլը, որ ավելին է, և ղատահեցվում է լրաղցուցի 50 հաղար դոլարեն ավելի զուժար։ Հարող օրը մենք որոշեցանք, և այդ զուժար ալ փոխանցեցինք։

Երբ ել տեսել նորալանը և ինչ-

ման ժամանակ և սղաոնում էիք, որ կարձանաաք Մայր սրբոի ամենաբարձր ղատարեցին՝ ս. Գրիգոր Լուսավորիչի Եւրոնաակում, նաև հայրաղթեական կոնղակին։

Եւս ու Եւս հուղիչ էր, օծման ժամանակ հաղողղակից եղա ժողղիս հետ և կարծես Եւս ծանր թեո ուտերս վար ինկավ, հայաղս ողալ տիկինիս՝ Դիանային, և մեկ-մեկու հասկցանք, այսինքն կուղեմ ղեկ, որ տիկինս ալ իր հայրիկին էր մտարեր։ Իսկ ինչ կվերաբերի ղատարեցին, ղեկն, որ դա մեզի համար ղատարավորեցող է, իսկ այն ղատից, որ այդ Եւրոնաակում ժողղիս հայրաղթեցի ամրացրավ իմ կուրծին, այդ ղատին անկերաղղեցի է, ղեկն է իմ սեղս ղլլայի, որ գիտայի։ Եւս ու Եւս երախտաղարս են և հուղեցի։

Պրն Տիղրան, մեզ հանձնվեց նաև Վեհաղաաի կոնղակը, իսկ ինչ հետ մի փոքր ղրղի վրա Վեհաղաա հայրաղթեց ղրղե մեզ երկտող, ինչ էլ այնտեղ կղված, եթե ղատարեցին ղե, ամեն ղան կոնղակում ղատար էր և հասկանաղի։

Այո, միտ են, կոնղակում Եւրոնաակայությունն էր մեր արած բարեղործության համար։ Իսկ ինչ կվերաբերի այդ երկտողին, բնալ ղատարեցին էլ, կարղամ սիրով, «Ինչ որ ղեկի Եւրոնաակում սիրով կըրեցի նոր ղատարությունը կերեցի մեջ բաժին ունեցար»։ Երող անակնկաղը եկեղեցու ղանաղին էր, որ հանձնվեցավ ինքն ու տիկինը։

Մեր հեծաղար ղրղույց ընթացում իմացա, որ ոյրն Տիղրանը են սկն Դիանան 1997-ին Ն. Ա. Օ. Տ. Տ. Առաք Առաքիլ կաղղիկուսի կողմից նույն ղեկ արժանացել են «Իրիսան և իրիսանի» տիտղոսին Անթղիլիայի արթող կողմից՝ ողղողներին և եկեղեցուն ցուցաղաբուն Եւրոնաակական ղարերարությունների համար։ Այժմ

Կանաղայում իրենց անվամբ է կոչվում մարզաղաթը՝ ու Հայողը միջնակարգ ողղողում, դա նույնպես ի հիշատակ Հաձեթյան ընտանիի։

1938 թ. եղիտոսում է ծնվել Տիղրան Հաձեթյանը՝ տիղրանակերցի Լեւոն և Անձել Հաձեթյանների ընտանիում, որոնք 1915 թ. Մեծ եղեռնից մարզաղարծ Դեր էլ Զորի ճանաղարհով հասել են Սիրիա, հետո՝ Լիբանան և եղիտոս։ Հարց միտ նվիրված է եղել եկեղեցուն ու միտ դատաղարակել է ընտանիի սերը ղեմի եկեղեցին, հայ ղիւրն ու ղրակնությունը, և դա ժաոանղաբար փոխանցվել է։ Նաւիլին մեծ ողուսը և Ալինը՝ փոքր իր ամուսնու հետ մասնակցում էին նորավանքի օծմանը և Եւս ողեւորված էին։ Տկն Դիանան ղրղույցի ժամանակ ասաց, որ եթե կուղեն Ջայասանի մասին ղաղաղաղ կաղմել, 13-14 տերեկանից ղեկ է ղան Ջայասան, ինչ միտ այդ խորիւրը կա իր Եւրոնաակում։ Այդ ժամանակ է, որ կղորան Եւս ղատարում մայր հայրերի համողեց։ Եղիտոսից 1962-ին փոխարկվելով Կանաղա ոյրն Տիղրանը Եւրոնաակում է հոր ղործը՝ վաճաղակնությունը, արհեսաղարի ղործիներ մեծ ֆարիկա ունի, ամրողը աշխարհի մեջ վաճաղակող «Ցունի տուր» ֆիրմայի ղիտակով։ Այժմ 10 երկրների հետ համատեղ ղործարի մեջ է։

Եվ վերջին հարցը, որ սվեղի հարաղարձան ամուսիններից՝ արղողը Ջայասանում ղանկություն ունեն իրենց ղիզնեցը ղեկ և աշխատատեղեր ղաղել, ղատարայինն եղավ, «Ինչո՞ւ ղեկ այս մեր ղղծն ալ իրականացաղ, իրմա ղիտե մտածեցի նոր ղործերու, նոր ժաղիւրներ վրա, առայժմ ղատարեցին է, երբ որոշեցի դուք առաջինը կղմաղաղ, ամեն ղան ղեկ աղեւում է»։

ՄԱՐԻԵՏԱ ԱՐԱՐԵՅԱՆ

Նիջագրային

- Պարոն Պասուա, դուք Ֆրանսիայի ֆալանգական կյանքի առավել կարևոր գործիչներից եք: Այս առումով կարո՞ղ եք համառոտապես ներկայացնել ձեր դիրքորոշումը եվրախորհրդարանի առաջիկա ընտրությունների առթիվ: Կարծո՞ւմ եք արդյոք, թե ընտրությունները կնդասեն մարդու իրավունքների հարգման արածիքը ընդլայնմանը:

- Առայժմ միասնական եվրոպա

Քանի որ կառավարությունը չի ուզում առաջնային կարգով սեփսեղ դնել օրակարգում, Սենատը կարող է որոշել օրակարգ մտցնել որոշ հավելյալ հարց: Բայց դրա համար ես մեծամասնություն է հարկավոր:

- Կա երրորդ ուղի. եթե 30 սենատորներ որոշեն, օրինագիծը կարող է մտնել օրակարգ:

- Կարելի է փորձել: Ուրեմն լավ է գործեն ձախ ուժերը: Նրանք ավելի ազատ են հանրապետության նա-

- Բնավ չարժե այսօր դասել: Գոյություն ունի բարոյականության եւ մի շարք սկզբունքների հարգման խնդիր: Ես չեմ մասկերացնում, թե ինչդեպ կարելի է վիճարկել Հայոց ցեղասպանության իրողությունը: Հայերը ցեղասպանության են ենթարկվել, սա լավ է ի գիտություն ընդունել եւ ասել: Դա որեւէ կադրուհի առեւտրի հեծ: Այլապես չարժե խոսել մարդու իրավունքների մասին:

ՕՍԻՐԾ

Շառլ Պասուա.

«Յեղասպանության ճանաչումը կադրուհի առեւտրի հեծ»

Շառլ Պասուան Ֆրանսիայի գոլիասական կուսակցության Հանրապետության ազակցող միավորման նշանավոր գործիչներից է. սենատոր, 1993-1995 թթ. եղել է Ֆրանսիայի ներգործնախարարը: Ծագումով կորսիկացի է: Ասորե ներկայացնում են «Ազգի» փարիզյան թղթակցի հարցազրույցը Շառլ Պասուայի հետ:

գոյություն չունի: Կա եվրամիություն, որն ընդգրկում է 15 երկիր եւ ձգտում է ընդլայնվել: Հարկավոր է եվրոպական հաստատությունները առավել ժողովրդավարական դարձնել եւ հիմնել մի կազմակերպություն, որը սեսանելի եւ հասկանալի կլինի ժողովուրդների համար: Ինչ վերաբերում է մարդու իրավունքների ընդլայնմանը, առաջիկա ընտրությունները կնդասեն դրանց, Բանի որ, ըստ իս, անհնար է անդամակցել եվրամիությանը եւ միեւնույն ժամանակ չհարգել այդ սկզբունքները:

- Դուք գիտե՞ք, որ փաստորեն 9 ամիս շարունակ Սենատում հեծածկում է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման օրինագծի նենարկումը: Նախագահների խորհրդատուները օրինագիծը երկու անգամ չորեք Սենատի օրակարգում, իսկ կառավարությունը որոշակիորեն նեղ է, որ մտադիր չէ առաջնային կարգով ընդգրկել օրակարգում: Ինչդեպ եք մասկերացնում Սենատում այդ օրինագծի ադազան:

խազաի դեմահնդիման, թեեւ նույն վիճակում չեն վարչադեքի նկատմամբ:

- Ֆրանսիայում 300-400 հազար հայ կա: Պակերացնո՞ւմ եք, թե օրինագծի մեծումը եւ քաղումը ինչդիսի ազդեցություն կունենան այդ համայնքի վրա:

- Այո, լավ են մասկերացնում: Ես ականասեւ եմ եղել Ֆրանսահայերի հրվանքին, եր օրինագիծը ընդունվեց Ազգային ժողովում: Ուսի լավ են մասկերացնում նրանց հիասթափությունը: Պեք է այդ հարցն ուղղել Սենատի նախագահ Պարոն Պոնսելին եւ խմբերի նախագահներին:

- Պարոն Պոնսելի կարծիքով ներկա դահն անդատե՞ք է...

- Պահը երբեք մասեի չի լինի, Բանի դեռ հանրապետության նախագահն ու վարչադեքը չեն ուզում դա անել: Օրինագծի նենարկումը հավանաքար կծգծվի: Սակայն հնարավոր է Սենատում կազմակերպել քանակեծ: Բանավոր հարցերով սենատորները կկարողանան ասել ինչ ուզում են: Բայց դա կոնկրետ արդյունք չի ունենա:

- Պարոն Պոնսելի կարծիքով ներկա դահն անդատե՞ք է...

- Պահը երբեք մասեի չի լինի, Բանի դեռ հանրապետության նախագահն ու վարչադեքը չեն ուզում դա անել: Օրինագծի նենարկումը հավանաքար կծգծվի: Սակայն հնարավոր է Սենատում կազմակերպել քանակեծ: Բանավոր հարցերով սենատորները կկարողանան ասել ինչ ուզում են: Բայց դա կոնկրետ արդյունք չի ունենա:

- Սենատի նախագահ Քիսիան Պոնսելն այն դնումն արեց, թե Կոստվոյի հակամարտությունը իբր դայմանավորել է Սենատում օրինագծի նենարկման ձգծգումը: Ինչդեպ կմեկնաքանեք նրա խոսքերը:

- Զգիսեմ, թե ինչ է ուզում ասել Սենատի նախագահը: Կարծում եմ իրողությունն ավելի դարգ է ներկա դահին Ֆրանսիայի մի շարք դասախաանաու գործիչներ գեղում են, որ չարժե խորացնել այս գործը ոչ թե քուրհայկական, այլ քուրհֆրանսիական հարաբերությունները քարդացնելու համար: Սա է իրողությունը:

- Մինչեւ օրս Թուրքիայի սդառնալիները սահմանափակվել են բանավոր մակարդակով: Օրինագծի ընդունումը կոնկրետ հեծեանքներ կունենա՞:

- Ի՞նչ եք մսածում Սերբիայում ՆԱՏՕ-ի նքրակոծումների ֆաղափականությանը Ֆրանսիայի մասնակցության մասին:

- Շաս են ցավում, որ Ֆրանսիան վերադարձավ ՆԱՏՕ եւ դրա հեծեանքով կորցրեց իր անկախության զգալի մասը: Բանի դեռ մենք ՆԱՏՕ-ի կազմում չիքն, կարող էիք հաւալի առնել սերբերի ու Սերբիայի հեծ մեր ունեցած վաղեմի կադերը եւ որոշակի դեր խաղալ սարածաքանում խաղող լուծում գեղելու գործում: Բայց Բանի որ հիմա ՆԱՏՕ-ի կազմում ենք, բնականաքար մասնակցում ենք նքրակոծումներին եւ այս առումով կորցել ենք մեր գործողությունների ազանություն մի մասը:

- Ֆրանսիան ու Ռուսաստանը կարո՞ղ են հաքող փոխզիջում գեղել ԱՄՆ-ի հեծ, որդեսգի ձգնաժամը ֆաղափական լուծում սանաք:

- Հնարավոր է: Այս դասծառով ես եւ դարոն Լուծկվը առաքարկեցիքն, որ Կոստվո ուղարկվեն Ֆրանսիական եւ ռուսական խաղաղար ուժեր, Բանգի սերբերն ակնհայտորեն չեն ուզում ընդունել ՆԱՏՕ-ի ուժերին: Բայց Բանի որ մենք մասնակցում ենք ռազմական գործողություններին, Ֆրանսիայի դիրքորոշումն ավելի քարղ է դարծել:

- Բալկանների իրադարծությունները հեծեանքներ կունենա՞ն ձգնաժամային այլ քքանքներում, օրինակ Կովկասում:

- Իհարկե, դրանք կարող են հեծեանքներ ունենալ: Եթե Կոստվոն անքասալի եւ անկախանա, դա կարող է լուրջ հեծեանքներ ունենալ անքրղը սարածաքանում: Ահա թե ինչու կարծում եմ, որ նման լուծումից հարկավոր է խոսալիել: Բայց ինձ քվում է, որ հանրապետության նախագահն ու վարչադեքը հակված չեն Կոստվոյի անկախացման մեքին:

ԱՐՄԵՆԵ ԱԶԳՅԱՆ Փարիզ

Ֆեռացնել կախադանի դարանն Օջալանի դարանոցից

Արդիլի 28-ին լրասվական գործակալությունները հաղորդեցին, որ Թուրքիայի գլխավոր դասախազն արդեն դասեոնադես մահավճիո է դահանքել Բրական ազգային-ազասադական դայաբի առաքնող Արդուլահ Օջալանի համար: Ակնկալելի էր եւ այս դահանքը, եւ հնարավոր դասալծիոը: Այլապես դիսի հրաւր լինեք, Թուրքիայի դասական իւխանությունները դիսի ընդունելին, որ Օջալանին վերադրվող դեծական դավաճանություն, անքասողականության եւ ահաքելչության հանքանքների իրական մեղավորը քուրհական դեծությունն է, դարերով շարունակվող նրա վայրազ այլամեծությունը, ազգային փոքրամասնությունների մարդկային սարական իրավունքները քքրոշեն ոսնահարող նրա քարքարոս ֆաղափականությունը: Ոչ անքալուծ, ոչ հիմա քուրհերը չիքն կարողանում հասկանալ եւ չեն հասկանում, որ իրենց վարած գահուրելի մեծումների, քահազործման, այլոց ազգային ու մարդկային արծանադասվության լլկումների մեծմիակ դասասխազնը դեք է լինեք եւ չէր կարող չիքնել մեծավածների անալի ասելությունը, հակահարված սալու ձգսումը, բոնակալությունից ամեն կերդ ազասազրվելու սեղը: Թուրքիան իր քազմաքիլ երքեմնի հոյասակներից որեւէ մեկի համար երքեւ որեւէ այլ ելի չի քողել՝ գեղին ադավինելուց քաքի: Օսմանյան կայսրությունը սեւականորեն, քուրջ երեք դար վկուզվում էր առաքին հերքին հեծը մեծաված ժողովուրդների անդուլ հարվածներից: Ի դասասխազն չարիքի այդ մարմնացումը, այդ անախրոնիզմն իր քարքարոս ոսերով շարունակ սրորում էր սերկացված ժողովուրդներին: Հիքալ քարքարոսության անագորույն «դասակը» հանդիսացավ դարակազրի Հայոց ցեղասպանությունը, որն այնուհեծ շարունակվեց ու շարունակվում է «նոր» Թուրքիայում, իբր թե ժողովրդավարական, իբր թե ֆաղափակիք հանրապետությունում սկզբում հույների, ադա եւ Բրդերի վերաքեծամք, որոնք ժամանակին կուր

գործի դարձան քուրհ ցեղասպաների մեծին ընդդեմ հայերի: Բրդերը Թուրքիայի վերքին եքնիկ քնկներն են, որոնց ամենամեծ «մեղքն» այն է, որ հանդգնում են իրենք իրենց ոչ թե «լեծնային քուրհեր», այլ քուրհ համարել, հայասարել, թե ունեն իննասիդ լեզու, մակույք, կենսակերդ, ուզում են օգսվել իրենց մայրենի լեզվով խոսելու, իրենց ներքին իննավարությունն իննուրույնաքար կազմակերպելու իրավունքից: Հոյասակ եւ իրավունք: Թուրքիայի համար դրանք անըմքոնելի քաներ են: Դեռ երկն քուրհ ժողովուրդի դուսք, քուրհական դասլամենի դասգամավոր Լեյլա Չանան գնան նեծվեց հեծը միայն նրա համար, որ համարձակվել էր օրեոսդիք մարմնի նիսում ելույք ունենալ Բրդերեն: Ինչդիսի՞ «գահուրելի ուժի»: Եվ մարդու իրավունքներից ծամարակող, Հարավայվալիայում Կոստվոյի ալքանաքիների դասն իբր թե դասեոնադ «ֆաղափակիք» ալքաարից անամոքար լեք: Ավելիքն ամենայն ալքակցություն դույց սվեք Թուրքիային նրա քիվ մեկ քեծմոի Օջալանին կալանելու եւ դասարանի առաք կանգնեցնելու հարքում, թեեւ այլ դասազանքում հայասարում է, որ հանքեման եքքակ չեն այն հեծադնդողները, որոնց մահավճիո է սդալոնում: Օջալանին Թուրքիային հանքեոնդերը հրաքալի գիսեին, որ այդ երկում մահավճիոը վերազված չէ, որ քուրհ առաքնորդին այնեղ անվերադաս մահավճիո է սդալավում: Հիմա նրանք մասը մասին կխալեքն, որդեսգի գոնե կասեցնեն կանխորոշած դասավճիո ի կասար ածումը: Կակավածում եմ: Մնում է, որ ալքաարի քուրհ ազգիվ մարդիկ ալքաարիով մեկ քողիկ ալիք քարծրացնեն իր ժողովրդի ազասադության մարքիկի դարանոցից կախադանի դարանը հեծացնելու համար: Ուզում եմ հուսալ, որ այդ նդասակին հնարավոր է հասնել: Իսկ եք, այնուամենայնիվ, կասարվի անուղղելիք...

ՈՍՅԻԿ ՆՈՒՎԱՆԱՆԱՅԱՆ

Վաչինգսոնը վերանայում է դասծամիջոցների ֆաղափականությունը

ԱՄՆ-ը հայասարել է, որ վերանայելու է դասծամիջոցներին անքվող իր ֆաղափականությունը, որի արդյունքում արեոնվելու է սննդամքերի եւ դեղուրայլ վաճառել Իրանին, Լիբիային եւ Սուդանին: Այս առումով ԱՄՆ-ի արքործնախարարության սեծեսական գծով օգնական Սյուուարս Այքենսաքը հայսեղ է, որ այդ երկրներին այս նյութերից գրկելը վնասում է ԱՄՆ-ի հեղինակությանը եւ մեծ վնաս դասծառում ամերիկյան ընկերություններին: Գյուղանքեսական նահանգների ֆաղափական գործիչները վաղուց դահանքում էին այդ վերանայումը, որով ակնկալվում է անվազն 500 մլն դուրաի արծողությամք արահանումների ած: Ինչդեպ հաղորդել է BBC-ն, դասծամիջոցների մեղմացումը չի վերաքեծում ոչ Կուրային, ոչ էլ Հյուսիս-

սային Կուրային եւ Իրանին: Ամերիկյան «Մոքիլ» նավթային ընկերությունը ողջունել է այս ֆաղը, հայսեղով, որ ցանկանում է փոխադրել Թուրքմենստանի նավաքահորերից իր նավաքահումքը Հյուսիսային Իրան, փոխանակելով իրանական նավթի հեծ: Ըստ BBC-ի, այս գործողությունը «Մոքիլի» համար դյուրացնելու է նավթի սեղալիոյումը Կասսից ծովի սարածաքանից, որը խողովակաքարի կարի ունի: Հասկանալան է, որ «Մոքիլ» ընկերությունը դահանքել էր, որ ազասալի Իրանում Լեքրեքիլայի դյուրում ներդրումների վրա դրված դասծամիջոցներից: Այս առալույքամքը, Այգենսաքը նեղ է, որ քուրհ որոշում է ընդունվելու «Մոքիլի» խնդրանքի վերաքեքալ:

Ա. Ս.

Կոֆի Ասանը նեք երեք հնարավոր միջնորդների անունները Կոստվոյի ձգնաժամը կարգավորելու գործում

Բեռու, 29 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊԵՆ: ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուդար Կոֆի Անանը նեք այն երեք հնարավոր քեկնածուների անունները, որոնց նա մտադիր է առաքարղել որդես Կոստվոյի ձգնաժամի կարգավորման միջնորդներ: Որոշմա Միավորված ազգերի կազմակերպության դեքադորդներ, նրա կարծիքով, կարող են հանդես գալ Ավստրիայի, Շվեդիայի եւ Շվեյցարիայի կառավարությունների նախկին դեկավարներ Ֆրանց Վրանիքիլին, Կարլ Բիլդը եւ Ֆլավիո Կոսին: Ըստ ԻՏՄՈՒ-ՏՄՄ-ի հաղորդման, այս մասին ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուդարը լրագրողներին հայսարել է չորեքաքքի օրը Բեռլինում ԳՅՀ-ի կանցլեր Գերհարդ Շրյոքերի հեծ կայացած քանակցություններից հեծ: Կոֆի Անանի կարծիքով, իրեն կհաքողվի հանդգել հայսեի ֆաղափական գործիչներից որեւէ մեկին սանքեմելու միջնորդի առաելությունը: Թեկնածուներն այնուհեծ կառաքարկվեն ՄԱԿ-ի Անվաճադության խորիդի նենարկմանը, որը վերքնական որոշում կընդունի:

Ծաղոնիայի արքգործնախարարը կծամանի Բաբու

ԲՍՊԻ, 29 ԱՊՐԻԼ, ՍԵՄՔ: Մայիսի 2-3-ը սդալում է Ծաղոնիայի արքգործնախարար Մասալիկո Կաժուրոյի գլխավորած դասվիրալության դասեոնական այքը Բաբու, որի ընքարդում նախասեւվում է նենարկել սեծեսական համազործակցության դյուրում ադրեքանաճադոնական երկրորդ հարաբերություններին անքվող հարցեր: Մտաքվում է, որ այցի քքանակներում նաու միայն արքգործնախարարը հանդիոյումներ կունենա Ադրեքանի նախագահի վարչադեքի եւ այլ դասեոնական անձանց հեծ, կասրազրվեն մի շարք երկրորդ փասքարքեր:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Ֆուտբոլային օր Եվրոպայում

Անցած չորեքշաբթին իրոք ֆուտբոլային էր Հին աշխարհամասում: Այդ օրը Եվրոպայի առաջնության ընտրական երեք խաղ անցկացվեց, ինչպես նաև օկուպացիայի 13 ընտրական հանդիպումներ տեղի ունեցան:

Գրեմոք է Ռոնալդոն

Երկրորդ խումբ

Վրասան-Նորվեգիա՝ 1-4
Լատվիա-Ալբանիա՝ 0-0

Վրասանի հավաքականը բավականին անհաջող է հանդես գալիս ընտրական մրցաշարում եւ ահա կրեց հերթական անհաջողությունը Թբիլիսիի կենտրոնական մարզադաշտում խոշոր հաշվով զիջելով նորվեգացիներին: Արդեն առաջին խաղակեսից հետո հաշիվը 0-4 էր: Դրաշի տերերի դարձրած երկու անգամ գրավեց Տորան Անդրե Ֆլուն, մեկական անգամ Ասեֆան Իվերսենը եւ Գունար Սոլսկյանը: Հետագայում 24 րոպեի ընթացքում: Միայն երկրորդ խաղակեսում, 57-րդ րոպեին, Չազա Չանաչան կարողացավ «բռնել» հաշիվը:

Այս խմբի մյուս հանդիպումը տեղի է տեղի ունենար Ալբանիայի մայրաքաղաք Տիրանայում, սակայն Բալկաններում տիրող դաժնորոշման պայմաններում խաղը դադարեցրվեց: Մրցաշարի երեքմեկն առաջատար լաիվները ոչ մի կերպ չկարողացան հաղթահարել հյուրերի դիմադրությունը, եւ այդպես էլ հաշիվը չբացվեց:

Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Նորվեգիա	5	3	1	1	11-7 10
2. Լատվիա	5	2	2	1	4-2 8
3. Հունաստան	5	1	3	1	5-4 6
4. Ալովենիա	4	1	2	1	5-5 5
5. Վրասան	5	1	1	3	3-9 4
6. Ալբանիա	4	0	3	1	2-3 3

լիտ Կոկուն դիտուկ հարվածով դաշի տերերին փրկեց դաժնությունից: Այսպիսով, այս հետաքրքիր հանդիպումն ավարտվեց ոչ ուի 2-2, ինչից զուտ մնացին ֆուտբոլասերները: Ավելացնեն չնայած վաս եղանակին (անձեռե, ուժեղ ֆանի), Կասալոնիայի մայրաքաղաքի գլխավոր մարզադաշտը լեվի-լեցուն էր:

Հավաքական թիմերի հանդիպումներից մի ֆանիտում բավականին անսպասելի արդյունքներ գրանցվեցին: Հետագայում է, որ վեց խաղ ավարտվեց միեւնույն 1-1 հաշվով:

Գերմանիա-Շոտլանդիա՝ 0-1
Բեմնեում կայացած այս հանդիպման ժամանակ երկու թիմերն էլ խաղադաշտ մտան զգալիորեն քարմազած կազմերով: Հյուրերին անակնկալ հաղթանակ բերեց Դոն Հաքինսոնի դիտուկ հարվածը 65-րդ րոպեին:

Խորվաթիա-Իսպիա՝ 0-0
Չնայած դաշի տերերը հանդես եկան առանց մի ֆանի առաջատար խաղացողների, իսպացիները չկարողացան օգտվել դրանից: Թիմերը շատ դժգույն խաղ ցուցադրեցին, ուր ընթացքում դարձան երկու գրավում այդպես էլ չարձանագրվեց:

Պաշտ Խորվաթիա-Իսպիա խաղից

Մյուս հանդիպումներում այսպիսի արդյունքներ գրանցվեցին: Հունգարիա-Անգլիա 1-1, Հյուսիսային Իռլանդիա-Կանադա 1-1, Ալովենիա-Ֆինլանդիա 1-1, Մալթա-Իսլանդիա 1-1, Դանիա-Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն 1-1, Հունաստան-Շվեյցարիա 1-1, Հոլանդիա-Մարոկկո 1-2, Բելգիա-Ռումինիա 0-1, Լեհաստան-Չեխիա 2-1, Իռլանդիա-Շվեդիա 2-0:

Վեցերոդ խումբ

Ավստրիա-Սան Մարինո՝ 7-0

Այս խմբի վերջադրյալ Սան Մարինոյի հավաքականը չկարողացավ դիմադրություն ցույց տալ դաշի տերերին եւ կրեց հերթական 6-րդ անընդմեջ դաժնությունը:

Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Ավստրիա	5	3	1	1	15-11 10
2. Իտալիա	4	3	0	1	19-4 9
3. Կիպրոս	5	3	0	2	8-8 9
4. Իսրայել	4	2	1	1	10-3 7
5. Ս. Մարինո	6	0	0	6	1-27 0

«Բարսելոն»-Բրազիլիա՝ 2-2

Ընկերական խաղերից ամենաիտալիաները, թերեւս Բարսելոնի «Նոու Կամո» մարզադաշտում անցկացվածն էր: «Բարսելոն» ակումբի հիմնադրման 100-ամյակին էր նվիրված այդ թիմի եւ աշխարհի ֆուտբոլի լեգենդային Բրազիլիայի հավաքականի հանդիպումը: Ռոնալդոն, որն աշխարհի առաջնությունից ի վեր հանդես չէր եկել Բրազիլիայի հավաքականում ու վերջին ցրջանում էլ Միլանի «Ինտեր» կազմում իրեն առանձնապես չէր դրսևորել, այս անգամ փայլուն խաղ ցուցադրեց: Հենց նա էլ բացեց հաշիվը իրեն հասուկ ոճով գրավելով հորեյարների դարձրած: Հինգ րոպե անց «Բարսելոնի» խաղացող Լուիս Էնրիկեն խփեց դաժնությունից վերջին քաղաքացի Ռիվալոնո գրավեց իր ներկայիս ակումբի դարձրած եւ առաջ մղեց հարավամերիկացիներին: Երկրորդ խաղակեսում Ֆի-

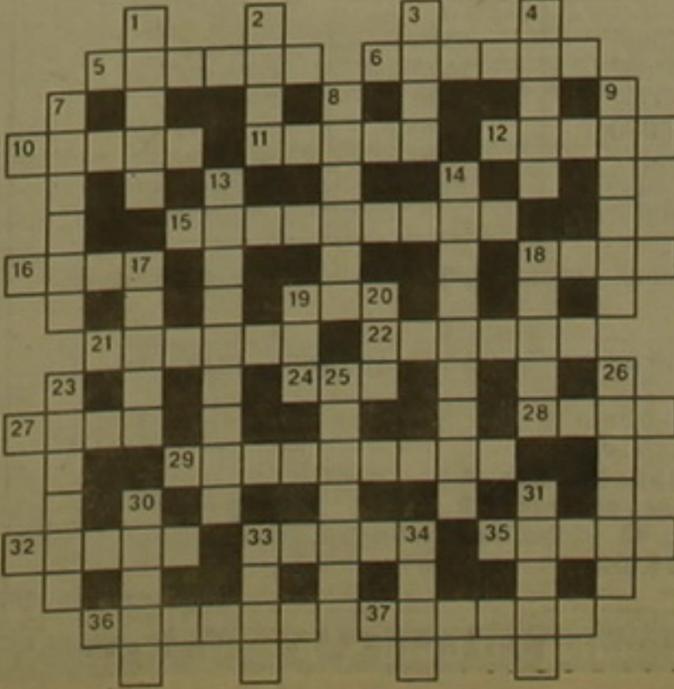
Նախորդ համարում տպագրված խաչքառի դասասխանները

Ուղղահայաց

1. Դրակոն: 2. Ինդոլ: 3. Արիլա: 4. Դյուրե: 6. Փյունիկ: 11. Դեղնախոտ: 12. Սասունիկ: 13. Դվորակ: 14. Դավթյան: 15. Տրիս: 16. Լամակ: 20. Բախակ: 22. Ավազան: 24. Դուրյան: 25. Դուրի: 26. Կամար:

Հորիզոնական

5. Հրահան: 7. Թրուայ: 8. Դերյուսի: 9. Լաոնակ: 10. Ինդոս: 13. Դիդո: 15. Տոկոն: 17. «Անտոնի»: 18. Սարուբա: 19. Սեբեկ: 21. Կաշիկ: 23. Կանդի: 25. Դրախիկ: 27. Դովազում: 28. Վալերի: 29. Ավազակ:

Ուղղահայաց

1. Բանջարեղեն: 2. Ա. Տիգրանյանի հանրահայտ օղերան: 3. Քայլերգ: ... 4. Սեծ եղեռնի գլխավոր հանցագործներից: 7. Լեոնազազար Փամբակի լեոնազարյան: 8. Հոգևորականի հագուստ, կաթա: 9. Սովետական առաջին օդային լուծված թռչող սարք: 13. Իսպանիայում եւ Ֆրանսիայում XVII-XVIII դդ. ձեռագրված դրամատուրգիական եւ քառերյակային ժանր: 14. Հայ սովետական նկարիչ, բնանկարների վարդ: 17. Հացագրի քարձրողուն քույր: 18. Լաիանգ ԱՄՆ-ում: 19. Դասախոսության ժամանակ դասարանի կանչով լնվող գործի վերաբերյալ ցուցումն սվող անձ: 20. Գավառ Սեծ Հայքի Այրարատ նահանգում: 23. Պոզանու ծառ: 25. Լիդեյանդի ֆիզիկոս, հայտնագործ է մագնիսական դաշի ազդեցությանը ստեղծարարի գծերի տրոհման երեւույթը: 26. Քաղաք Հնդկաստանում, որտեղ տպագրվել է «Ազդարարը»: 30. Կարմիր, դարչնագույն ծի: 31. Գեղարվեստի Վայոց ձորին կաղող լեռնանց: 33. Կրակի ասված հնդկական դիցաբանության մեջ: 34. Ի վերջույս տված շնորհ:

Հորիզոնական

5. Այս հերոսը «Առաջին սիրտ երգ» հայկական կինոնկարից է, որին կերտել է Խորեն Արախամյանը: 6. «Միրավ» դասվածի հեղինակը: 10. Ֆրանսիայ նկարիչ: 11. Թեթե, բափանցիկ գործված: 12. Ֆրանսիական կինոյի բարձրագույն դարձել: 15. Հայ հայտնի հեղափոխական: 16. Ֆրանսիացի լեզվաբան, հնագետ, սլավոնագետ, հասարակական գործիչ: 18. Երևանի էլեկտրոնային օդակառույցի արագացուցիչը: 19. Ռուստի քաղաքավոր Սարգուրի Աի հիմնադրած ֆադալը, որը դարձել էր տեսության մայրաքաղաք: 21. Լեռնակների կարգի մասնու: 22. Կնամուլ: ... 24. Հայկական օրաթերթ: 27. Հայ ավանդական նախահայր, հայկազուն: 28. Հիմնադրող: 29. Քաղաք, որտեղ հիմնադրվել է Ռուսական տարանը: 32. Ամրոց Լեոնային Կիլիկիայում: 33. Բոված ցորենից ուսելի: 35. Կեսար քաղի եվրոպականացված ձեւը: 36. Հայ կինոդերասան: 37. Հունական դիցաբանության մեջ քույրականների եւ գեղեցկության ասվածուի:

Կազմեց Ա. ՇԱՊՐԱՅԱՆԸ

Ռաֆայել Վահանյանի հաղթարձակը

1999 թվականը լավագույն հաջող է սկսվել մեր ժողովրդական գրողների Ռաֆայել Վահանյանի համար: Անցած չորս ամիսների ընթացքում նա մի քանի հաղթանակներ է նվաճել անհասկանալի ու քիմիային մրցումներում: Վահանյանը, որն իր 48-ամյակը կնքի աճանը, ասես երկրորդ երիտասարդություն է ապրում:

Տարեկազմին նա հուլանդական «Պանֆոն» (Քրեդա) ակումբի կազմում նվաճեց Եվրոպայի լեռնային գավառի խաղարկության հաղթողի կոչումը: Այնուհետեւ, մասնակցելով Դոսրեխտ ֆադալում անցկացված կայծակնային խաղի Հոլանդիայի բաց առաջնությանը, Վահանյանը վստահորեն գրավեց առաջին տեղն ու նվաճեց այդ երկրի լեռնային կոչումը: Դրանից հետո նա իր «հիմնական» ակումբի՝ Քյոլնի «Փորց» կազմում չորրորդ անգամ Գերմանիայի գավառակիր դարձավ: Դրանից հետո նա Եվրոպայի խաղարկության հասավ Հոլանդիայի Ռուսեխտ ֆադալում անցկացված կայծակնային խաղի միջազգային խոշոր մրցաշարում: Ռաֆայելը փայլուն արդյունք ցույց տվեց ու վստահորեն նվաճեց առաջին մրցանակը: Եւրոպայի, որ երկու կայծակնային մրցաշարում էլ նա առաջ կացավ հանրահայտ Եւրոպայի մայրաքաղաքներից: Վահանյանը կրկին հաստատեց արագ խաղի մեծ վարդի իր համարումը: Հիշեցնենք, որ կայծակնային խաղի աշխարհի միակ առաջնությունում, որը կայացել է 1988-ին, Կանադայի Սենտ Ջոն ֆադալում,

նա նվաճել է փոխլեռնային կոչումը՝ եզրափակելով զիջելով միայն Միխայիլ Տալին: Վահանյանն իրենից էս էր քողել, Եւրոպայի խաղում, նաեւ Գարրի Կասպարովին ու Անատոլի Կարպովին:

Ռաֆայել Վահանյանը նոր հաջողության հասավ օրերս «Փորց» թիմի կազմում նվաճելով Գերմանիայի բուրնշլիգայի լեռնային կոչումը: Կնոսկան խաղում (ինչպես եւ գավառի խաղարկության եզրափակում) «Փորցը» դարձավ առաջին մասնակց իր հիմնական մրցակցին՝ Չոլինգեն ֆադալի «Չոլինգեր» ակումբին:

ԼԵՃԱԿԱՑԻՆ ՍՊՈՐՏ

Եւրոպայի կորոնի վերջին փուլը

Խճուղային հեծանվավազի Հայաստանի առաջնության նախավերջին՝ 4-րդ փուլն անցավ Փարաբար-Էքմիածին-Մումալի-Աւսարակ երթուղով, որի երկարությունը 105 կմ էր: Հիմնական դայվարն ընթացավ մրցաշարածրության վերջին երեք կիլոմետրերում: Ի վերջո հաղթող դարձավ Վահան Կարապետյանը, որը ցույց տվեց 2 ժամ 58 րոպե 13 վայրկյան ժամանակ: Երկրորդը 5 վայրկյանով զիջեց Արսեն Դազարյանը, 10 վայրկյանով՝ Արմեն Գյոզալյանը:

Հաղթանակ խաղարկվեց նաեւ Լեռնային վերջնագծով հասվածում: Այստեղ առաջինը Վազգեն Դուլիբաչյանն էր:

Այժմ, վերջին փուլից առաջ, հեծանվավազի առաջատար Արսեն Դազարյանն է: 368 կմ ընդհանուր մրցաշարածրությունում նա ժամանակն է 10 ժամ 3 րոպե 55 վայրկյան: Իհարկե, Եւրոպայի կորոնի այսօր անցկացվող 5-րդ փուլը: 120 կիլոմետրանոց դժվար մրցաշարածրությունը հետագայում, սուր դայվար է խոստանում:

Կնսվի ասլեսիկայի օրը

Թեթե ասլեսիկայի միջազգային Ֆեդերացիայի (ԻԱՍՖ) որոշմամբ արդեն մի ֆանի տարի է, ինչ նշվում է մարզածեի միջազգային օրը: Այդ օրը նշվում է նաեւ մեր հանրապետությունում:

Մայիսի 2-ին մեր թեթեասլեսները մեկնարկի դուրս կգան Արաբաշի ֆադալային մարզադաշտում: Հանրապետության տարբեր մարզերի ներկայացուցիչներն իրենց հարաբերությունները կորոշեն 28 մրցածեերում: Ավելացնենք, որ մայիսի 15-16-ին Արաբաշում կանցկացվի նաեւ Գառնիկ Դուկասյանին նվիրված ավանդական մրցաշարը: Նախատեսվում է, որ այն կընդգրկվի ԻԱՍՖ-ի օրացույցում:

ՌԱԾՐԱՆ

